

NUMIZMATO.PL

Wyjątkowe kasety

Utworzono : 23 kwietnia 2024

Monety polskie, kolekcjonerskie po denominacji od 1995 do 2023 > Monety 2006 r. > 10 zł 2006 r. - Statut Łaskiego - 500

10 zł 2006 r. - Statut Łaskiego - 500-lecie wydania Statutu Łaskiego

10 zł 2006 r. - Statut Łaskiego - 500-lecie wydania Statutu Łaskiego

10 zł 2006 r. - Statut Łaskiego - 500-lecie wydania Statutu Łaskiego

Producent : NBP - monety kolekcjonerskie

10 zł 2006 r. - 500-lecie wydania Statutu Łaskiego

Nominał: 10 zł

Stop: Ag 925/1000

Średnica: 32 mm

Masa: 14,14 g

Stempel: lustrzany

Nakład: 57.000

Data emisji: 6 listopada 2006

Stan: I (menniczy / L)

Srebrna moneta kolekcjonerska o nominale 10 zł wyemitowana przez NBP

Uwaga! Fotografia monety ma charakter poglądowy i ogólny, może więc odbiegać np. kolorystycznie od oryginału. Szczegóły dotyczące stanu zachowania znajdują się w opisie monety.

Rewers: Król Aleksander Jagiellończyk ma tronie oraz Jan Łaski trzymający statut, wizerunki 23 herbów: państwa, lenn i ziem składających się na Królestwo Polskie, napis: 500-LECIE WYDANIA STATUTU ŁASKIEGO.

Awers: Wizerunek wagi oraz księgi z pieczęcią, orzeł, nominał, data

Statut Łaskiego, Statuty Łaskiego (łac. Commune Incliti Poloniae regni privilegium constitutionum et indultuum publicitus decretorum approbatorumque), (Przesławnego Królestwa Polskiego przywileje, konstytucje i zezwolenia urzędowe oraz uznane dekrety) – dokument będący spisem wszystkich statutow i przywilejów obowiązujących w Królestwie Polskim, opracowany przez kanclerza wielkiego koronnego prymasa Jana Łaskiego na zlecenie króla i sejmu, którzy swą decyzję wyrazili w Radomiu w 1505 r.

Jan Łaski herbu Korab (ur. 1456 w Łasku, zm. 19 maja 1531 w Kaliszu) – arcybiskup gnieźnieński i prymas Polski w latach 1510–1531, kanclerz wielki koronny od 1503, sekretarz królewski od 1501, polityk i kodyfikator prawa. Był jednym z najwybitniejszych polityków i mężów stanu I Rzeczypospolitej. Nie posiadał wyższego wykształcenia. Świecenia przyjął w 1471. Zgromadził wiele beneficjów kościelnych. W 1490 był już sekretarzem królewskim, brał udział w wielu misjach dyplomatycznych do Rzymu, Flandrii i Egiptu. W 1501 zaskarbił sobie względy króla Aleksandra Jagiellończyka, który mianował go najwyższym sekretarzem królewskim. Na sejmie 1503 mianowany kanclerzem wielkim koronnym. Był autorem reformy sejmu walnego, której dał wyraz w redagowaniu konstytucji sejmu radomskiego 1505 nihil novi. W 1506 wydał tzw. Statut Łaskiego – pierwszą w historii kodyfikację prawa polskiego. W 1510 został arcybiskupem gnieźnieńskim, w związku z czym zrzekł się kanclerstwa, oddając pieczęć większą. W 1513 przyjechał do Rzymu na Sobór laterański V, gdzie przedstawił plan krucjaty europejskiej przeciwko imperium osmańskiemu i Wielkiemu Księstwu Moskiewskiemu. W 1515 uzyskał dla siebie i swoich następców na metropolii gnieźnieńskiej tytuł stałych legatów papieskich (legati nati).

10 zł 2006 r. - Statut Łaskiego - 500-lecie wydania Statutu Łaskiego

W 1521 stanął na czele ruchu szlachty, zmierzającego do egzekucji praw i przestrzegania incompatibilitas. W 1524 zawarł w imieniu Polski przymierze z Danią, Meklemburgią i książętami pomorskimi, zwrócone przeciw Brandenburgii i zakonowi krzyżackiemu. Był zwolennikiem bezpośredniej aneksji Prus zakonnych. 20 lutego 1530 w katedrze wawelskiej ukoronował vivente rege młodego Zygmunta II Augusta na króla Polski.

W swojej metropolii odbył dziesięć synodów prowincjonalnych w Piotrkowie i Łęczycy. W 1518 jeździł do Wilna dla starań o kanonizację królewicza Kazimierza. Uzyskał potwierdzenie swojego zwierzchnictwa nad diecezją wrocławską (1521) i lubuską (1524). Twardo zwalczał luteranizm, zalecając stosowanie sankcji karnych, grożąc odstępcom klątwą i utratą dóbr, wprowadził cenzurę książek i przywrócił inkwizycję. Walczył też z prawosławiem, napisał traktat De Ruthenorum nationibus eorumque erroribus (o Rusinach i ich błędach).

Na swoim dworze zgromadził wielu uczonych i artystów, korespondował z Erazmem z Rotterdamu. Próbował zreformować szkolnictwo i Akademię Krakowską. W Rzymie miał własny dom, w którym mieszkało wielu wysyłanych przez niego za własne pieniądze polskich stypendystów.

Był największym mecenasem sztuki pośród prymasów XVI w. Ufundował w katedrze gnieźnieńskiej 4 nagrobne płyty brązowe. Wzniósł w Gnieźnie rotundę z trzema absydami (gdzie planował zapewne swe miejsce pochówku), rozebraną w XVIII w. Wbrew powszechnym sądom nie miała ona wcale form renesansowych lecz była wyrazem ciągle żywych tradycji sztuki późnogotyckiej (plan i charakter tej kaplicy należy wywodzić ze średniowiecznych centralnych kościołów kommemoratywno-sepulkralnych na planie krzyża). Oprócz tego Łaski wzniósł także w stolicy archidiecezji dwór/rezydencję biskupią, położoną na południe od katedry, niesłusznie dziś nazywaną zamkiem (zamek w Gnieźnie znajdował się na Wzgórzu Lecha, na północ od katedry i był siedzibą księcia, w XVI w. już nie funkcjonował).

Źródło: Wikipedia

Cena : 64,00 zł Brutto (64,00 zł Netto)

Dostępność: Produkt dostępny w naszym sklepie od 25 września 2010